

BIKTS SPOGULIS,

jeb ieteicamie palīgautājumi, sirdsapziņas izmeklēšanai (saskaņā ar 10 baušļiem)

Es esmu Dievs, tavs Kungs, tev nebūs citus dievus turēt manā priekšā - 1.bauslis

1. *Vai tiešām savā dzīvē nemīli nevienu un neko vairāk kā Dievu?*
2. *Vai nav kas tāds, kam klausī un ko godā, un uz ko paļaujies vairāk nekā Dievu? (zinātni, mākslu, talantu, pieredzi, naudu, mantu, stāvokli, darbu)*
3. *Vai tu nebīsties no kāda vairāk kā no Dieva? (cilvēkiem, varām, slimībām, trūkuma, neveiksmēm, radiem, vecuma, nāves)*
4. *Vai tu tici Dievam, Dieva vārdam un baznīcas mācībai?*
5. *Vai nemētāties kā jūras viļņi savās šaubās? Kādas ir, ja ir, tavas šaubas? (To svarīgi noskaidrot, lai zinātu, kā palīdzēt šaubās?)*
6. *Vai neciet no šaubu uzbrukumiem ticības pamatpatiesībām (kredo [Apustuļu, Nīkajas un Atanasija ticības apliecībām] u.c.)?*
7. *Vai neesi pielaidis neticību kādā Dieva nodomā?*
8. *Vai neesi izvairījies no kāda pienākuma draudzē vai tuvākā priekšā?*
9. *Vai ticībā neciet no nejutīgas, apcietinātas sirds? Noskaidro iemeslu tam.*
10. *Vai neesi bijis bezdievīgs, piedalījies ateisma propagandā?*
11. *Vai neesi sludinājis vai izplatījis maldu mācības?*
12. *Vai neesi atkāpies no ticības un atgriezies pie pasaulīga cilvēka dzīvesveida?*
13. *Vai neesi radījis nesaskaņas ticīgajos, draudzē vai baznīcā ar maldiem, tukšām un melīgām runām, strīdiem?*
14. *Veesi nodevies neticībai, ka Dievs tev nevar piedot kādu smagu grēku?*
15. *Vai neciet no vienaldzības ticībā?*
16. *Vai tici Debesu spēku pastāvēšanai (svēto eņģeļu un kritušo eņģeļu iespaidam uz cilvēku)?*
17. *Vai nebīsties no velna vairāk kā no Dieva?*
18. *Vai neesi vērsies pie burvjiem, zīlniekiem, vārdotājiem, ekstrasensiem un citiem?*
19. *Vai neesi ar viņu palīdzību mēģinājis bēgt no slimībām un nelaimēm?*
20. *Vai pats neesi darbojies ar maģiju vai aizrāvies ar kādām iespējām, tev piemītošām spējām, nenoskaidrojot, vai tas ir no Dieva?*
21. *Vai neesi māņticīgs? (nelaimīgās dienas, dažādas zīmes - melni kaķi u.t.t.)*
22. *Vai nenēsā amuletus?*
23. *Vai nepiedalies kādos svešos reliģiskos rituālos vai Dieva zaimojošās izdarībās kopīgi ar citiem?*
24. *Vai neizmanto Bībeli zīlēšanai?*
25. *Vai neesi slinks uz lūgšanu?*
26. *Vai neesi vainojams nepateicībā Dievam?*
27. *Vai neesi kautrējies pastāvēt par Dieva vārdu un svētumu apsmējēju un zaimotāju priekšā?*

Tev nebūs Dieva, sava Kunga, vārdu nelietīgi valkāt, jo Dievs to nepametīs nesodītu, kas Viņa vārdu nelietīgi valkā - 2.bauslis

- 1.Vai neesi zaimojis Dieva vārdu valodā vai domās?
- 2.Vai neesi kurnējis uz Dievu (bēdās, nelaimē, neveiksmē, vājumā, slimībās)?
- 3.Vai neesi necienīgi izturējies pret svētlietām, bojājis vai apsmējis tās (Sakramenta traukus, krustus, svētbildes u.c.)?
- 4.Vai vienmēr esi bijis uzmanīgs lūgšanā (dievkalpojumā, vai lūdzies ar lūpām un sirdi, Sv. Rakstu lasījumu un sprediķa laikā, vai iedziļinies dzirdētajā un centies iegaumēt, vai veltī laiku Dievapcerei, meditācijai)?
- 5.Vai neesi melīgi zvērējis pie Dieva vārda? Vai neizpildījis zvērestu?
- 6.Vai neesi lauzis Dievam dotus solījumus (konfirmācija [iesvētības] , piem.)?
- 7.Vai neesi dievojies un veltīgi piesaucis svētos un Baznīcu?
- 8.Vai neesi tikai ārēji reliģiozs?
- 9.Vai neesi kaut ko apzināti apslēpis grēksūdzē?
- 10.Vai dievkalpojumā neesi ar kādu strīdējies?
- 11.Vai esi meklējis iespēju un centies izlīgt ar tuvāko pirms dievkalpojuma?
- 12.Vai neesi zadzis Bībeli vai citu garīgo literatūru?
- 13.Vai veltī laiku ticību stiprinošām pārrunām, diskusijām (Bībeles stundās, draudzes vakaros)?

Tev būs svēto dienu svētīt - 3.bauslis

- 1.Vai esi svētījis svēto dienu, apmeklējot baznīcu?
- 2.Vai tev ir dārgs katrs dievkalpojums?
- 3.Vai nolaidības dēļ nekavē dievkalpojumus?
- 4.Vai neesi vairījies no dievkalpojumiem bez īpaša iemesla?
- 5.Vai esi apmeklējis tos arī citās baznīcas svētku dienās?
- 6.Vai vienmēr ierodies baznīcā ar pazemīgu stāju, bijīgu un ticīgu sirdi?
- 7.Vai neesi apmeklējis baznīcu, kad esi lietojis alkoholu (arī minimāli)?
- 8.Vai ziedo savas draudzes vajadzībām, vai pakalpo nevarīgajiem ar žēlastības darbiem, apmeklējot tos pēc dievkalpojuma, pārrunājot ar tiem ticības jautājumus un palīdzot tiem praktiski?
- 9.Vai izmanto svētdienu atpūtai, vai izbrīvē laiku garīgās literatūras lasīšanai, vai velti vairāk laika apcerei un lūgšanai, vai nenopūlies svētdienā ar atliekamiem un noslinkotiem darbiem, vai neslinko darba dienās?
- 10.Vai nekavē darbu, melīgi attaisnojoties ar baznīcas apmeklēšanu?
- 11.Vai veltī šo dienu arī fiziskai atpūtai, vai izbrīvē šo dienu ģimenei?

Tev būs savu tēvu un māti godāt, lai tev labi klājas un tu ilgi dzīvo savā zemē - 4.bauslis

- 1.Vai godā tēvu un māti?
- 2.Vai neesi sitis tēvam vai mātei?
- 3.Vai neesi apvainojis viņus ar asiem vārdiem?
- 4.Vai neesi darījis viņiem sāpes ar savu bezrūpību?
- 5.Vai neesi par viņiem domājis ļaunu?
- 6.Vai neesi tos atstājis bez palīdzības, vienus pašus?

7. *Vai lūdz viņiem piedošanu par apbēdinājumiem? Vai dzīvo saticībā?*
8. *Vai dzīvo saticībā ar visiem ģimenes locekļiem?*
9. *Vai rūpējies par saviem bērniem? Lūdz par tiem? Vai audzini tos kristīgā garā? Vai pienācīgi rūpējies par viņu izglītību un veselību? Vai esi iecietīgs pret viņiem viņu dzīves izvēlē, pamācot tos lēnprātībā? Vai piemini tos, kas jau mūžībā, piemiņas dienās, dievkalpojumos?*
10. *Vai cienīgi godā savus aizbildņus un labvēļus?*
11. *Vai godā garīdzniecību?*
12. *Vai aizlūdz par savu garīgo vadītāju?*
13. *Vai neaprunā mācītājus un neizplati nepatiesas baumas par viņiem?*
14. *Vai lūdz par laicīgiem valdniekiem un vadītājiem?*
15. *Vai godīgi izturies pret laicīgiem priekšniekiem, neaprunā tos un nekritizē?*
16. *Vai cienīgi izturies pret gados vecākiem cilvēkiem, vai neuzskati viņus par muļķākiem viņu vecuma vājību dēļ?*
17. *Vai neesi bijis neiejūtīgs pret saviem padotajiem?*
18. *Vai neizrādi savu varu, izmantojot savu stāvokli?*
19. *Vai lūdz par savu tēviju un valsti?*
20. *Vai nekaunies no savas piederības savai tautai, valodai?*
21. *Vai neesi bijis savas tautas nodevējs?*

Tev nebūs nokaut - 5.bauslis

1. *Vai neesi kādu nokāvis, sakropļojis?*
2. *Vai neesi līdzvainīgs kāda cilvēka nāvē tieši vai netieši?*
3. *Vai neesi sitis kādu, izvarojis?*
4. *Vai neesi iznīcinājis bērna augli? Vai neesi pamudinājis vai piespiedis uz nedzimuša bērna iznīcināšanu kādu citu?*
5. *Vai tavas rīcības dēļ kāds nav zaudējis dzīvību? Vai neesi pakļāvis kādu dzīvības briesmām (nerūpējoties par pienācīgiem darba apstākļiem)?*
6. *Vai neesi bijis nolaidīgs pret smagi slimu cilvēku?*
7. *Vai neesi pārsniedzis paš aizsardzības mērus un nodarījis otram sāpes un miesas bojājumus vai pat nogalinājis?*
8. *Vai neesi nolādējis kādu?*
9. *Vai neesi ar savu rīcību pavedinājis uz grēku?*
10. *Vai neesi kūdījis tuvāko naidoties vai atriebties?*
11. *Vai neesi iecirtīgs, spītīgs, nepakļāvīgs, rupjš?*
12. *Vai izrādi žēlastību tiem, kas cietuši, vai sniedzi pirmo palīdzību?*
13. *Vai piedod tādām, kurš lūdz piedošanu?*
14. *Vai nekaitē savai veselībai ar kaitīgiem ieradumiem?*
15. *Vai nevajadzīgi nepārpūlē sevi?*
16. *Vai nevairies un nekavējies apmeklēt ārstu, kad esi slims? Vai nedomā, ka saņemt medicīnisko palīdzību kristietim ir grēks?*
17. *Vai neesi mēģinājis izdarīt pašnāvību, vai nenomokies ar domām par to?*
18. *Vai rūpējies par savu pestīšanu (garīgo dzīvi)?*
19. *Vai neesi mocījis dzīvniekus, postījis dabu, dedzinājis mežu?*

Tev nebūs laulību pārkāpt - 6.bauslis Tev nebūs iekārot sava tuvāka sievu, kalpu, kalponi, lopu, nedz ko citu, kas tam pieder. - **10.bauslis**

- 1.Vai neesi pārkāpis laulību?
- 2.Vai nedzīvo pirmslaulības dzimumdzīvi?
- 3.Vai neļaujies nešķīstām iekārēm un to apmierināšanai?
- 4.Vai neesi saistīts pretdabiskā iekārē (homoseksualitāte u.tml.)?
- 5.Vai cīnies ar nešķīstām domām un iekārēm, vai novērsies no tām, vai neļauj tām nemitīgi piepildīt tavu prātu un locekļus, vai lūdz Dievu un gavē, lai tās pārvarētu?
- 6.Vai novērsies no pornogrāfiska satura attēliem, filmām, literatūras?
- 7.Vai izvairies no seksuāli pavadinošiem apstākļiem un situācijām?
- 8.Vai tavs apgērbs nav pavadinošs, pārlietu atkailinošs augumu?
- 9.Vai savās izturēšanās manierēs neesi divdomīgs, vai nerunā divdomības, neķītrus jokus, vai nedziedi piedauzīga satura dziesmas?
- 10.Vai, ticīgs būdams, nedzīvo nesvētītā laulībā?
- 11.Vai neesi vainīgs asins grēkā?
- 12.Vai nedomā, ka dzīvojot šķīstu dzīvi, laupi sev dzīves prieku?

Tev nebūs zagst - 7.bauslis. Tev nebūs iekārot sava tuvāka namu. - **9.bauslis**

- 1.Vai neesi laupījis, zadzis, krāpis tirgojoties, izmānījis, ņēmis "kukuļus"?
- 2.Vai neesi zadzis baznīcā, lūdzis ziedojumus, spekulējot pie ticīgo sirdsapziņas?
- 3.Vai neesi viltojis naudu?
- 4.Vai neesi nodarbojies ar marodierismu?
- 5.Vai zinādams neesi iegādājies zagtas mantas?
- 6.Vai pārliecinies, ka tavā īpašumā nav zagtu lietu?
- 7.Vai neesi skādējis tuvākā īpašumu, kādā īpašā veidā to maitājis?
- 8.Vai neaizraujies ar azartspēlēm?
- 9.Vai dod žēlastības dāvanas trūkumcietējiem?
- 10.Vai neesi skops?
- 11.Vai neapcietini sirdi, kad citiem ir vajadzīga tava palīdzība?
- 12.Vai nesebo darbu?
- 13.Vai nedzīvo uz citu rēķina?
- 14.Vai esi atdevis parādus, ja tādi ir?
- 15.Vai neesi nesaudzīgi izturējies pret svešām lietām?
- 16.Vai neuzprasies dāvanas un nenostādi citus piespiedu ziedotāju lomā?
- 17.Vai neesi izšķērdīgs līdzekļu lietošanā?
- 18.Vai esi palīdzējis tuvākajam ar padomu, savu talantu, spējām?
- 19.Vai neapskaud tuvākā bagātību, laimi, veselību, spējas un panākumus?
- 20.Vai neesi sarūgtinājies, ja kādam klājas labāk nekā tev?
- 21.Vai neesi ilgojies pēc tuvākā neveiksmes un nelaimes?

Tev nebūs nepatiesu liecību dot pret savu tuvāku - 8.bauslis

- 1.Vai neesi kalpojis melu tēvam velnam ar atklātu, zemisku, nepatiesu liecināšanu pret savu tuvāko? Vai tevis dēļ kāds nepatiesi nav apsūdzēts?
- 2.Vai neesi tiesājis un nosodījis citus? It īpaši neklātienē, aizmuguriski?

3. *Vai centies runāt patiesību ar savu tuvāko?*
4. *Vai neliekuļo, vai neesi glaimojis?*
5. *Vai neesi baumojis, vai izplatījis nepārbaudītas ziņas?*
6. *Vai pārlicinies par savu apgalvojumu drošību un patiesību?*
7. *Vai neesi kārs un ātrs noticēt dažādām jaunām un nekrietnām aprunām?*
8. *Vai izvairies no tukšvārdības?*
9. *Vai neapsmej citus, nekariķē, vai neesi slēpis patiesību? Noklusējis tur, kur vajadzēja runāt, vai neslēp melus un nepatiesību?*
10. *Vai nepriecājies par otra neslavu, nevairo to?*
11. *Vai rūpējies par otra reputāciju un noklusē to, kas otra vārdu varētu aptumšot?*
12. *Vai nesteidzies secināt par kādiem cilvēkiem vai notikumiem, neiepazinis tos?*
13. *Vai neesi noklausījies svešas sarunas, lasījis svešas vēstules, noskatījies ainas, kas uz tevi neattiecas?*

*Citēts no māc. Jāņa Bitāna bakalaura darba "Bikts spoguļa vieta grēksūdzes sagatavošanā", 1996.g. (28-33 lpp.)